

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Samo 2 kroni

stane Slovenski Gospodar od 1. julija do konca leta.

Lurški čudeži.

Več kot 50 let že romo pobožno katoliško ljudstvo na obrežje reke Gava in prosi milosti pred lurško votilno. In že več kot 50 let deli lurška Devica milosti usmiljenja božjega. Velikanske množice vernikov prilajajo leto za letom v Lurd, da navdušeno pričajo svojo vero.

Nasprotniki vere pa se norčujejo iz vsega, kar je svetega in na podlagi par lažnjivih in izmišljenih podatkov napadajo vero in resnico. Najbolj jih pa bo dejlo v oči čudeži, katerih ne morejo utajiti, ker priče živijo in oznanjujejo, kar so doživele, videle in slišale. Zato jih skušajo razlagati na vse mogoče načine in jim odrekajo vsak nadnaravni izvir. Obračajo se v stran, da ne bi videli, česar nočejo verovati.

Tudi k nam prihajajo taki ljudje, ki nas hočejo „osrečiti“ s svojo brezversko učenostjo. Pred kratkim so povabili mariborski luterani nekega dr. Aignerja v naše mesto, ki s svojo „modrostjo“ zabavlja proti katoličanom. Njegova posebna učenost obstoji v tajenju in smešenju svetovnoznanih lurških čudežev. Na podlagi 2tedenskega bivanja v Lurdru razlagata in opisuje ta človek ozdravljenje v Lurdru kot navadne dogodke, povzročene vsled hipnega duševnega razpoloženja. Dr. Aigner omenja ozdravljenja, katerih zdravniška komisija v Lurdru sama ni priznala. Svoje trditve podpira celo s slikami, iz katerih je razvidno sovraštvo in mržnja do katoliške cerkve.

Vse to kaže, da se ne gre dr. Aigneru za stvar in znanstvo, ampak da potom svojih predavanj napada katoliško vero in katoliško ljudstvo. Drug namen njegovega predavanja v Mariboru pa je bil tudi, s pomočjo zasmehovanja katoliške vere pripravljati tla luteranstvu in vsenemštvu. Žalostno je tudi, da je prišel dr. Aigner na povabilo mariborskih nemških hujšačev, ki s svojo gonjo proti veri in katoliškemu ljudstvu jasno pričajo, da so v duševni zvezi z našimi slavnimi štajerčijanci, liberalci in socialnimi demokrati.

Dr. Aigner ni tajil ozdravljenj v Lurdru, ker jih ni mogel. Tajil je le čudež, to se pravi, odrekal jim je vsak nadnaravni izvir ter jih proglašil za „švinde“. Pritoževal se je, da bolniki ne hodijo več k zdravnikom, ampak v Lurd, kjer delajo „kſeft“ jezuiti, katerih pa v Lurdru sploh ni. Norčeval se je iz učene zdravniške komisije v Lurdru in ji očital nezmožnost, pristranost in neznanost. Govoril je o „čudežih“, katerih — kakor rečeno — imenovana zdravniška komisija nikdar ni priznala za čudeže. Da bi se bil pa potrudil, povedati par pravih čudežev, to mu ni padlo nisi na misel. Svetovnoznanih čudežev, Rudder, Rouche, Gargam in drugih niti omenil ni. Kako vse drugače bi vplivalo na občinstvo, ako bi bil navedel ozdravljenje poljskega delavca Rudderja, ki je imel na nogi strašno rano, podobno raku! Trpel je celih 8 let. Več zdravnikov ga je proglašilo za neozdravljenega. Rudder se je namenil v neko svetišče, kjer se časti lurška Devica. Tudi tam so ga zdravniki natančno preiskali in dognali, da je njegova noga naravnim potom neozdravljeniva. Bolnik je šel sedet pred podobo lurške Device in jo prosil za pomoč. In glej! Vrgel je berglje od sebe ter začel brez vsake opore hoditi. Rana se mu je popolnoma zacetila. Šel je domov, kjer so vsi, ki so ga poznali, pisemo potrdili njegovo čudežno ozdravljenje.

To se ni zgodilo v Lurdru ob navzočnosti neštete množice ljudi, ki bi bila mogla vplivati na bolnikovo duševno stanje in ga ozdraviti. To se je zgodilo na priprošnjo lurško Device, ki deli svoje milosti ne le v Lurdru, ampak tudi drugod. Veliko zdravnikov se je pečalo z Rudderjevim ozdravljenjem in vsi so morali priznati, da se je zgodil čudež, katerega ne morejo ozdraviti.

Lurški čudeži so trdnejše in zanesljivejše dokazani nego zgodovinski dogodki, o katerih noben pameten človek ne dvomi. Tu so dejstva, katera se lahko takorekoč z roko otipljejo in z lastnimi očmi vidijo. Zanesljive in verodostojne priče so izjavile nekaj, kar

je treba upoštevati. Temu pričevanju pa se pridružuje še izjava izvedencev in zdravniška spričevala strokovnjakov.

Ozdravljenja, kakor zaraščenje zlomljenih kosti, ustavljenje gnilobe v kosteh, ozdravljenje načetih pljuč itd. se ne morejo razlagati naravnim potom. Treba je priznati, da je delovala zraven neka višja moč, ki zapoveduje tudi naravi. In narava se mora ukloniti tej moči.

Vse to veruje naše verno slovensko ljudstvo, ki priča to vero s svojim romanjem k Mariji v Lurd. Ono veruje, ker je prepričano o resnici dogodkov, katere so najrazličnejši zdravnik vseh ver in narodnosti proglašili za neumljiva in zdravniškim potom nemogoča ozdravljenja. In te vere ne bodo iztrgali iz njegovega srca razni lutrovski zdravnik, katerih modrost in učenost se ne dasta lahko dokazati.

Kaj pa hočejo doseči protestantski Nemci, prijatelji in zavezniki naših štajerčijancev, s svojimi predavanji proti Lurdru? Ti ljudje, kateri sploh nimajo nobene vere, bi z lažmi, zavijanjem resnice, blatenjem naših verskih čustev in hujškanjem proti katoliški veri in duhovnikom, radi pripravili naše ljudstvo v to, da bi postalo polagoma maloverno in tekom časa zrelo za odpad. A pomnite vi lutrovski Nemci in štajerčijanci: Naše ljudstvo ostane zvesto Mariji in katoliški cerkvi!

Na Balkanu.

Bolgarija zahteva, da ne samo Rusija, ampak tudi Srbija pripozna veljavnost srbsko-bolgarske pogodbe, predno se začnejo pogajanja v Petrogradu. Tega Srbija noče, zato pa tudi ni gotovo, ali bo sploh prišlo do pogajanj v Petrogradu. Med tem postaja napetost med Srbijo in Bolgarijo vedno večja. Bolgarija je že izjavila, da je izčrpala proti Srbiji vsa sredstva, ki so ji v mirnih časih na razpolago. Ostaja ji sedaj še eno sredstvo, da prisili Srbijo, naj pripozna sklenjeno in podpisano pogodbo. To sredstvo je seveda vojska.

Bolgarija in Srbija se z velikansko naglostjo pripravljata na novo vojsko. Ta je neizogibna, ako Srbija v zadnjem trenotku ne popusti. Dolgo smo bili prepričani, da se bo Srbija v zadnjem trenotku gotovo umaknila, toda sedaj vidimo nekatera znamenja, ki nam majejo to prepričanje. Rusija pošilja Srbom vojna sredstva, kakor konje, orožje, municijo in kar se v vojski potrebuje. Srbija bi se udala, samo, ako bi je Rusija ne podpirala. Sedaj jo podpira in zato se bojimo, da je vojskina nevarnost večja kakor smo mislili. Nevarnost je celo tako velika, da je treba na eni ali drugi strani nenavadnega dogodka, ki bi s svojo silo preprečil vojni spopad med brati.

Rusija je stala dosedaj v sporu med Bolgarijo in Srbijo na strani Srbije. Ni si upala reči, da imajo Srbi prav, ako se nočejo držati pogodbe, a varovala se je tudi povedati, da je to grdo, ako zavezniki po izvršenem delu nočejo držati več svojih oblub. Bolgarija tudi ni držala rok križem ter si je iskala svojih prijateljev. Najprej si je skušala zavarovati hrbet ter si pridobiti Rumunijo in Turčijo. Kakor poročila pravijo, se ji je to tudi posrečilo, čeprav je posebno Nemčija hujšala na nesramen način Rumune, naj ne dajo Bolgarom nobenih zagotovil. Avstrija sicer izjavila, da je nepristranska, vendar je iz uradnih glasov razvidno, da na tistem podpira pravično stvar Bolgarov.

Bolgari pripravljeni.

Bolgarija je pripravljena. Zato tudi njen odločen odgovor Srbom, da je izčrpala vsa mirna sredstva. Imela je še tri infanterijske divizije spraviti s turškega bojišča proti srbski meji. Dne 1. junija je začela s transportom. Za transport je samo železnična proga Dimotika—Odrin—Plovdiv na razpolago; na njej se lahko na dan prepelje 8–10 vlakov, vsak vlak s 60 vozovi. Ker se je torej s 1. junijem začel transport, je bil komaj dne 20. junija končan. Da je naš račun pravilen, nam dokazuje poročilo, ki pravi, da je omenjena železnicna zopet odprta za javen osebni in blagovni promet.

Tudi srbske priprave so gotove. Poročila pravijo, da so pred dnevi prišle še zadnje grške čete na določena jim mesta. Srbske čete same pa so itak že več časa na svojih mestih.

Bolgari imajo pripravljenih 300.000 mož s 600 topov, Srbi in Grki skupaj 240.000 mož s 620 topov, in sicer je 160.000 Srbov s 450 topovi in 75.000 Grkov s 170 topovi.

Ako pride do spopada, se bo bila glavna bitka na severu Makedonije. To je razvidno iz moči razpostavljenih armad. Bulgari imajo na severu 240.000 mož, Srbi 160.000. Srbi stojijo v dveh skupinah. Večina, 100.000 mož, je postavljenih pri Skoplju, 50.000 mož pri Pirotu in Nišu. Proti tem četam imajo Bulgari pripravljenih v prostoru Sofija—Caribrod 100.000 mož. Razven tega imajo še proti srbskim četam postavljenih pri Küstendilu 40.000 mož.

Vojški strokovnjaki trdijo, da je Bulgarija svoje vojne moči na duhovit način razpostavila za slučaj, da jo Srbi napadejo. Ako Srbi začnejo vojsko, jo morajo začeti pod velikimi in neugodnimi okolnostmi. A tudi Bolgare čakajo velike naloge, ako sami začnejo z napadom.

Da je Bulgarija s svojimi pripravami gotova, se da razbrati tudi iz poročila, ki pravi, da je Bulgarija voljna samo do torka, dne 24. t. m., čakati, da Srbija odpokliče svoje vojake iz onih makedonskih krajev, ki po pogodbi pripadajo Bulgariji.

Rusija na strani Srbov.

Bolgarski list „Večerna pošta“ poroča: Rusija je poslala zadnje dni večje množine streličev v Srbijo. Ruske ladje „Beograd“, „Sv. Jurij“ in „Grof Ignacijev“ so pretečeni teden pripeljale z Ruskega v rumunska pristanišča mnogo streličev, konj, živeža ter drugih vojnih potrebsčin za Srbje. Rusko blago se spravljalo deloma čez Rumunsko po železnicu v Srbijo, deloma pa ga vozijo ruske manjše ladje kar gor po Donavi v srbska obdonavska pristanišča. Z Radujevacem ob Donavi, ne daleč od bolgarsko-rumunske meje, se dan za dnem naklada rusko blago in vozi v srbski tabor. Dosedaj je dobila baje Srbija od Rusov 5000 konj. Ruske ladje, ako tudi prazne, ne obišejo nobenega bolgarskega pristanišča. Bolgari so radi tega nad Rusijo zelo ozovoljeni. Nekateri listi tudi poročajo, da je došlo v Srbijo mnogo prostovoljev iz Rusije, ki se hočejo boriti proti Bolgarom.

Črnogorci za Srbe.

Iz Cetinja poročajo: Kralj Nikola je izjavil, da upa v mirno poravnavo med Srbji in Bolgari. Za vsak slučaj pa stoji Črna gora na strani Srbov. Tri črnogorske brigade so že odpotovali v Peč, da varujejo Sandžak, ostale črnogorske čete pa stražijo mejo proti Albaniji, kjer se računa z vstajo.

Odstop srbskega ministra predsednika.

Srbski ministrski predsednik Pašić je dne 23. t. m. naznani kralju Petru svoj odstop. Kot vzrok njegovega odstopa navajajo listi nesoglasje med člani vlade. Pašić je bil namreč za brezpogočno rusko razsodišče, dočim je vojni minister Božanović predlagal, naj se izroči Bolgariji napoved vojske. V ministrstvu, ki je imelo dne 23. t. m. posebno sejo, je bila večina proti Pašiću in je odklonila njegove predloge. Pašić je že drugič naznani svoj odstop. Ni pa gotovo, ako bo njegov odstop kralj sprejel. Pašić je eden najboljih srbskih državnikov.

Vojska med Bolgari in Srbi I. 1885.

Sedanji spor med Bolgari in Srbi nas spominja na I. 1885., ko so napovedali Srbi Bolgarom vojsko. Po rusko-turški vojski I. 1876. je postala Srbija neodvisna od Turka, dočim so Bolgari razdelili. Kar je bolgarske dežele od Donave do Balkana (gorovja), je dobil bolgarski knez Aleksander; druga polovica, pod imenom Vzhodna Rumelija, pa je še ostala pod Turčijo. Ker pa Bolgari s to razdelitvijo niso bili zadovoljni, so 18. septembra 1884 spodili iz Vzhodne Rumelije turškega namestnika. Bolgarski knez je zasedel deželo ter jo je kljub temu, da sta se protivili Avstrija in Nemčija, obdržal.

Naenkrat pa so Srbi napovedali Bolgarom vojsko. Bilo je 14. novembra 1885. Začudil se je ves svet. Srbi in Bolgari so iste vere in tudi po jeziku se ne ločijo mnogo. Iz gole nevošljivosti, da je postala bolgarska dežela večja, so hoteli imeti Srbi od Bolgarov mesto Vidin z okolico. Tako se je pričel boj med braći, katerega so zakrivili Srbi. Ko je bolgarski knez dne 14. novembra ponoči dobil naznanilo, da so udarili Srbi čez mejo, je dal svoji vojski sledče povelje:

„Kralj srbski nam je napovedal vojsko in dal srbski armadi povelje, da vdere na našo zemljo. Naši srbski bratje, mesto, da bi nam pomagali, hočejo uničiti našo domovino. Vojaki, pokažite svoj pogum, branite svoje matere in svoja ognjišča ter preganjajte sovražnika, ki nas je zavratno napadel kakor izdajalec, dokler ga ne uničite!“ V začetku so Srbi mislili, da bodo v enem tednu že v Sredcu ali Sofiji, glavnem mestu Bolgarije. Sprva so se morali Bulgari povsod umikati Srbom. To ni čudno, ker so imeli Bulgari le kakih 36.000 vojakov, Srbi pa še enkrat toliko. Bolgarski knez Aleksander je šel sam v vojsko ter se bojeval v prvih vrstah, kar je tako navdušilo Bolgare, da so se borili kot levi. Najhujši boji so bili pri Slivnici na bolgarski zemlji 17., 18. in 19. novembra in naslednje dni v Dragomanski soteski. 16. novembra so Bulgari že pridrli do srbske meje pri Pirotu. Tu se je vnel strašen boj. Okoli 6000 mož je padlo v 24. urah. Bolgarski knez je hotel na vsak način skleniti mir na srbski zemlji. Še bi bila tekla kri, toda Avstrija je posegla vmes in zapretila Bolgarom, ako ne odnehaajo, da pošlje Avstrija Srbom svojo armado na pomoč. 28. nov. zvečer se je končal bratomorni boj. Mir med Bulgari in Srbi pa je bil podpisani še le 3. marca 1886 v Bukareštu. Od tega časa so Srbi vedno na tihem kuhalni jezo zoper Bolgare.

Morilci Mahmud Šefket-paše obsojeni na smrt.

V Carigradu so bili dne 22. t. m. obsojeni na smrt na vislice morilci velikega vezirja Mahmud Šefket-paše. Obsojenih je bilo 12 oseb, ki so se ali umora dejansko udeležile, ali pa so druge nahujskale k umoru. 3 izmed udeležencev pri umoru so ubežali. Obsojence nameravajo obesiti v Carigradu na raznih krajin. Sultan se baje brani, potrditi smrtne odsobde. Smrt na vislicah je za mohamedance nekaj strašnega. Po njih veri obešenec nikdar ne vidi preroka Muhameda v raju.

Državni zbor.

Državni zbor je v zadnjem tednu, dne 20. t. m., končal svoje poletno zasedanje ter šel do druge polovice septembra na počitnice. Sprejel je še začasni proračun za drugo polletje, podaljšal nekatera določila za poslovni red v zbornici do novega leta ter odobril več manjših občekoristnih postav. Med temi je tudi postava, ki pooblašča vlado, da letos in bodoče leto uporabi 2 milijona kron za posojilo društvo, ki grade mala stanovanja. Društva morajo dokazati, da bodo v šestih letih imela za pokritje zgradbenih stroškov na razpolago potrebna sredstva.

Slovensko-hrvaški klub je glasoval proti proračunu. To povdarnamo zaradi tega, ker „Slovenski Narod“ že prinaša laž, da so Jugoslovani glasovali za proračun. Ta Jugoslovani, ki je glasoval za vlado, je bil namreč samo liberalci dr. Ravnhar, vsi drugi Jugoslovani pa so oddajali svoje glasove proti vladi. Slovensko-hrvaški poslanci so glasovali dalje proti vsem predlogom, ki so zahtevali uradnikom zopetna zvišanja plač, a glasovali so za zvišanje plač državnim železničarjem, ker osobito železniškim delavcem privoščijo vsled njihovega napornega in odgovornega dela sedanjam razmeram primera plačo. To je treba pribiti nasproti socialnim demokratom, ki so v tem oziru po svojih listih trosili že nasprotne laži proti našim poslancem.

Ob sklepu razprave o proračunu je dr. Veštovsek v imenu slovensko-hrvaških poslancev še enkrat povzel besedo ter zagovarjal svojo predlogo za podporo po mrazu in za zvišanje zaklada, iz kojega se podpira zboljšanje zemljišč. Kljub zgoverni besedi je večina pokopala oba za kmetijstvo toliko koristna in potrebna predloga, in v tej večini se je nahajal tudi slovenski liberalci.

Pred glasovanjem o proračunu se je prijetil v zbornici še viharen dogodek. Poročevalci o proračunu, dr. Steinwender, je odgovarjal poslancu Chocu, ki je v svojem govoru dokazoval, da avstrijski Sloveni nimajo povoda, slovesno se spominjati 25letnico vladanja nemškega cesarja. Dr. Steinwender pa je brez potrebe trdil, da ostane Avstrija v zvezi z Nemčijo, ali je to parlamentu všeč ali ne. S tem je Steinwender prvič kot poročevalci prekoračil svoj delokrog. Proračunski odsek ga ni bil pooblastil, da on tem potom čestita zavezniku. Drugič pa je dr. Steinwender kruto žalil parlament, češ, da sploh nima pravice govoriti o zunanjih politiki. Ta drznost Steinwenderjeva je vzbudila vihar, ki je trajal nad 2 uri. Skoraj vsi slovanski poslanci, tudi češki socialni demokratje, so zagnali nepopisen krik: Abzug in pfui Steinwender! Tudi Poljaki so bili razkačeni in zahtevali, da Steinwender prekliče svoje žaljive besede. Ministri grof Stürgkh, Zaleski in Heinold so prigovali Steinwenderju, naj prekliče svojo izjavo. Toda Steinwender je mirno sedel na svojem mestu in prezirljivo zrl na galerijo. Ker je bil vihar vedno močnejši in je pretela nevarnost, da se poslanci zgrabijo, je predsednik prekinil sejo.

Dolgo uro so se posvetovali načelniki z vlado, kaj storiti. Končno so sestavili izjavo, s katero je prosil Steinwender poslance odpuščanja.

Pri glasovanju o proračunu se je soglasno izrazila tudi želja, da vlada takoj odpusti vse rezerviste.

Isti dan je minister za deželno brambo odgovoril na interpelacijo glede podpor za družine rezervistov. Že v novembru so dobile vse deželne vlade na log, naj sestavijo komisije za podpore, kar se je tudi

zgodilo. Te komisije so reševale došle prošnje. V mnogih slučajih so se rešitve zakasnile vsled poizvedovanj. Ugodno je bilo rešenih 90% vseh prošenj. Samo v Galiciji je bilo do konca meseca aprila izplačanih 3.697.000 K, v maju 1.221.900 K, v Dalmaciji do konca aprila 2.516.953 K. Do srede junija je bilo izplačanih že 15 milijonov. Mogoče pa je, da so se pri tistem delu prijetile napake in so morda posamezne družine premalo dobile. V takih slučajih naj se družine pravočasno pritožijo.

Politični ogled.

— Cesar je kljub svoji visoki starosti vedno zdrav in čil. Predsednik ogrskega državnega zborja je po sprejemu dne 23. t. m. izjavil, da cesar izborno izgleda. — Dne 22. t. m. zvečer je cesar pogostil v Šenbrun odposlanec grškega kralja, ki so prišli cesarju naznanit nastop vlade kralja Konstantina. Cesар je bil pri obedu zelo dobro razpoložen.

— **Slovensko-Hrvaško.** V ponedeljek, dne 23. junija, so se vrstile v tržaški okolici volitve za deželni zbor. Slovenci so zmagali z vsemi svojimi kandidati. Italijani so propadli, akoravno so se zvezali z Nemci. V tržaškem deželnem zboru bo sedaj 61 Italijanov, 12 Slovencev in 7 socialnih demokratov. — V Reki, nekdanjem važnem hrvaško-slovenskem mestu, katero pa so si proti pravici prisvojili Ogrji, gajijo Madžari vse narodne in politične pravice Slovencem in Hrvatom. Dne 19. junija je razpustila ogrska vlada „Slovensko društvo“ na Reki. Ko je predsednik „Slovenskega društva“ zahteval pojasmilo glede razpusta, se mu je na policiji odgovorilo, da se mora društvo najpozneje v 24. urah brez vsakega odgovora razbiti. Ogrska vlada je tudi razpustila občinski zastop v Reki, ker isti ni hotel tako plesati, kot so piskali Madžari. V občinskem zastopu imajo večino Italijani, ki pa se nočcejo pokoriti v vsem nasilnim Madžarom. Reka, ki je za Trstom najvažnejše trgovsko pristanišče naše države, ima 50.000 prebivalcev, med temi je 12.000 Italijanov, 12.000 Slovencev in Hrvatov in komaj 6500 Madžarov. L. 1880 je bilo v Reki še komaj 300 Madžarov, a ogrska vlada jih vsako leto pošilja na stotine v Reko, samo, da bi mesto pomadžarila. Tako gajijo Madžari last in pravice drugih narodov, posebno Slovanov.

— **Ogrska.** Košutova in Justova stranka sta imeli dne 14. junija v Budimpešti sestanek, kjer se je sklenilo ustanoviti skupno stranko, ki se bo zvala: „Združena neodvisna stranka“. Izvolil se je odbor, ki bo določil pravila novi stranki. Katoliška ljudska stranka noče vstopiti v novo stranko, ker so na čelu iste ljudje, ki so strastni nasprotniki katoliške cerkve. — Novi predsednik ogrskega državnega zborja, Beöthy, je bil dne 23. junija sprejet od cesarja. — Madžari se delajo na videz zelo udane cesarju. Sklenili so v državnem zboru, da se postavne določbe radi kazni glede razdaljenja veličanstva poostrijo. Ob enem so pa tudi sprejeli določbe, ki prepovedujejo vsako gibanje za ljudovlado. — Grof Tisa, sedanji ministrski predsednik, je že od svoje mladosti nestrenjen sovražnik katoličanov. Katoliški škofje se radi tega niso udeležili sejte ogrske gospoške zbornice, v kateri se je Tisa predstavil s svojim ministrstvom.

— **Nemčija.** 25letnica cesarja Viljema se je slavila po vsej Nemčiji zelo slovesno. Tudi Nemci v inozemstvu, posebno naši avstrijski, so hoteli ob tej prilikai pokazati svoje nemško srce. Avstrijski nemški ljudi so prinašali na več straneh obširne popise cesarskih slavnosti v Nemčiji. Zanimivo je kak duh vlada v Nemčiji proti katoličanom. Na dan cesarskih slavnosti je imelo katoliško prebivalstvo v kraju Alhaus na Vestfalskem duhovne vaje, katere so vodili jezuiti. Ko so prišli verniki dne 15. junija v cerkev, se jim je naznanilo, da je vlada izgnala jezuite in tudi prepopovedala cerkvene govore. V tem kraju živijo skoraj samo katoličani, zato je ta odredba izzvala med prebivalci veliko ogorčenje. In to se je zgodilo na dan slavnosti 25letnico vladanja cesarja Viljema II. Pri nas v Avstriji pa se dovoli, da protestantski govorniki na javnih shodih smešijo resnice sv. katoliške vere in kličejo k odpadu od Rima. — Cesar Viljem in cesarska bosta obiskala letos meseca novembra v Londonu angleškega kralja.

— **Italija.** Italijanski kralj in kraljica nameravata odpotovati na Švedsko, in sicer skozi Kiel, od koder bosta dalje potovala po morju na laškem kraljevem parniku „Trinaria“. Pri povratku bosta obiskala nemškega cesarja Viljema. — Žid Nathan, ki je na poziv kralja Viktorja Emanuela vendar obdržal rimsko župansko čast, je res nevarno bolan. Listi poročajo, da ima raka. — Katoličani severne Italije so na zaupnem shodu v Miljanu sklenili, da se bodo odslej udeleževali vseh volitev v javne zastope kot „ljudska stranka“ ter bodo pri ožjih volitvah podpirali vse stranke, katere se bodo kazale napram katoličanom pravične.

— **Francosko.** Pri zadnjih vajah mornarice v Sredozemskem morju so dognali, da manjka povprečno 100 mož za vsako oklopničo. Mornarica bi morala imeti namreč 58.205 mož posadke, v resnici pa jih ima le 55.000. Mornariška uprava je vsled tega sklenila, da izpopolni mornariško moštvo iz rekrutov pehotnega vojaštva. — Francoski listi poročajo, da se je po sredovanju španskega ministrskega predsednika Romanesca sklenilo, da francosko in špansko vojaštvo

nastopi skupno proti upornim prebivalcem v Maroku. — Francoski državni zbor je odklonil vse predloge, ki so merili na to, da se vojaška službena doba zniža. A sprejela se je resolucija, da se naj uvede na Francoskem splošna in enaka volilna pravica. Državni zbor sedaj nadaljuje razpravo o uvedbi 3letne vojaške službe. — Vojsko sodišče je od 13 vojakov, ki so bili obsojeni radi udeležbe pri zadnjih vojaških uporih, obsodilo 2 na 5letno trdnjavsko ječo, vse ostale pa na zapor od 4 mesecev do 5 let. — Pred kratkim sta se moralna zagovarjati pred sodnijo 2 francoska škofa. Škof v Poitiers je bil obtožen, da je protipostavno razobesil papeževu zastavo. Pri obravnavi, pri kateri je bilo navzočega veliko število občinstva, se je zagovarjal škof sam tako dobro, da mu niso mogli priti do živega. Nadškof v Cambrai pa je bil obtožen, da je brez dovoljenja posvetnih oblasti izdal neko javno naznano. V resnici je bilo tako-le: Nadškof se je pripeljal v neki kraj svoje škofije, da podeli sv. birmo. Može in mladeniči dotičnega kraja so mu prišli nasproti ter ga na konjih spremili v cerkev. Ker se je to zgodilo brez dovoljenja posvetne oblasti, bi se moral nadškof zagovarjati pred sodiščem. Nadškof pa ni niti prišel k obravnavi. Na podlagi izjave njegovega zagovornika, da nadškof ni zakril ničesar kaznjivega, je sodišče nadškofa oprostilo.

— **Belgia.** Je dobila novo šolsko postavo, po kateri se določila z ozirom na ljudskošolski obisk šoloobveznih otrok poostrijo. Obenem pa je državni zbor sklenil tudi postavo glede upeljave nadaljevalnih (nedeljskih) šol za mladeniče in gospodinjskih šol za dekleta. Te šole bo vzdrževala država. Bi bilo tudi za Avstrijo!

— **Holandsko.** Izid zadnjih volitev na Holandskem je sleden: V desni stranki je bilo izvoljenih 24 katoličanov in 17 poslancev, ki zavzemajo stališče proti prekuciji; v levi stranki pa je bilo izvoljenih 9 liberalcev, 2 demokrata in 1 socialist. V ožjih volitvah je 5 katoličanov, 23 „protiprekucuhov“, 11 stakanikov, 24 liberalcev, 10 demokratov in 21 socialistov. Pri ožjih volitvah se bodo podpirali liberalci in socialni demokrati.

— **Norveško.** Državni zbor na Norveškem je z 99 proti 11 glasovom sklenil, da stopi odslej vsaka postava, ki jo sklene državni zbor, v veljavo, če jo tuji kralj ne potrdi. S tem se je odvzela kralju stara pravica, odločevati o postavah, ki jih sklene državni zbor.

— **Špancko.** Večkrat smo že govorili o gnilih razmerah, ki vladajo v španski državi, ki je veljala nekdaj za katoliško deželo. Po umoru ministrskega predsednika Canalejasa je prišel na vlado Romanes, ki je breznačelen liberalec, orodje v rokah prekucuhov. Njegova vlada ni storila za deželo ničesar, nasprotno pa žene s svojo brezversko politiko deželo v prekucijo. Da bi strmolglavil to vlado, je nastopil proti njej voditelj katoličanov, Maura, in je v krasnem govoru, v katerem je dokazal ničvrednost Romanonesa, dosegel, da je ta odstopil. Toda kralj Alfonz je sam toliko liberalen, da je izrazil Romanonesu zaupanje. Sedaj bo ta človek vodil naprej deželo s svojim prekucuškim ministrstvom v anarhijo (brezvladje). — Španski katoličani zro z žalostjo, kako kralj sam sebi izpodkupuje tla in si pripravlja pregnanstvo, a ne morejo se dvigniti iz neke nedelavnosti. Dasi je dežela še po večini dobra, je vendar gospodarijo brezverci. Bati se je, da se katoličani, kakor marsikje, zbude še-le, ko je nesreča na višku. — V soboto, dne 21. t. m. so se vrstile v mestu Barcelona, kjer je veliko gnezdo anarhistov, veliki nemiri. Prekucuhu so sklicali shod proti vojski v Maroku. Streljala je policija in tudi prekucuhu. Ranjenih je več oseb. — V kraljevi rodbini se je dogodil vesel dogodek. Kraljica je povila predstavil s svojim ministrstvom.

— **Irsko.** Kakor smo zadnjič poročali, je angleška državna zbornica sprejela zakon, po katerem bodo dobili katoliški Irči svojo samostojnost. Ker gospoška zbornica v tretje nima več pravice zavreči kako postavo, ki je bila sprejeta po državnem zboru, bo moral kralj postavo o irski samostojnosti potrditi. Irski protestanti pa silovito nasprotujejo samostojnosti svoje domovine. Protestantski bogataši pripravljajo pravcati upor proti katoličanom in vladni. Oborožujejo svoje ljudi, prirejajo hujskajoča zborovanja in kričijo na vse pretege, da se ne sme dati irskim katoličanom zaželenih pravic. To delajo z namenom, da bi preplašili kralja in vlado. Kakor stvari stoje, bodo Irči skoraj gotovo dobili zaželeno svobodo kljub liberalnim in protestantskim hujskarijam. Vlada je dala zapleniti mnogo orožja, ki so ga razdelili protestanti med svoje pristaše.

— **Amerika.** V mestu Manaos v Braziliji se je 16. t. m. spustila mestna policija, ker ni soglašala z neko osto odredbo policijskega predstojništva. Policijski so divljali po mestu in so streljali na svoje predstojnike in častnike. Mestno prebivalstvo je na strani policije. Policijski so ustrelili 4 osebe, ranjenih pa je 12 oseb. — Severoameriške Združene države gradijo 4 nove velike bojne ladje. Ves svet se oborožuje.

— **Japonsko.** Japonski državniki veljajo od rusko-japonske vojske sem kot izvrstni politiki in dobrí gospodarji. Preustrojili niso samo armado tako, da se lahko kosa z vsako drugo, ampak preuredili so tudi ves državni ustroj. Zadnji čas so preustrojili stanje uračništva tako, da odpade od 1. januarja 1914 800 višjih in 4000 srednjih uračnikov od službe. S tem si prihrani država na leto 150 milijonov jenov (700 milijonov kron). Taka sprememba menda tudi v Avstriji

ne bi škodovala. — Japonska se skrbno oborožuje. Sedaj se izdelujejo 4 ogromne bojne ladje (dreadnoughti). Vse vojne priprave veljajo pred vsem proti Kitajski. Ko se bo Japonska čutila dovolj močno, bo udarila nad Kitajsko in ji odvzela obmejne pokrajine.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tečna.

29. nedelja: 7. po Binkoštih. Peter in Pavel, ap.
30. pondeljak: Špomin sv. Pavla, ap.; Oton, spozn.
1. torek: Teobald, pušč, Julij.
2. sreda: Obiskovanje Marije Device; Oton, škof.
3. četrtek: Helijodor, škof; Bertram.
4. petek: Urh, škof; Berta, devica.
5. sobota: Ciril in Metod, šk.; Domicij, škof.

Iz poštnih služb. Poštni adjunkt Josip Marikut v Mariboru je imenovan za poštarja v Čebelbachu.

Iz justične službe. Pravna praktikanta dr. A. Riha v Celju in Alojzij Šumenjak v Mariboru sta imenovana za avskultanta.

Iz učiteljske službe. Imenovana sta začasna učiteljica v Št. Jurju ob Taboru Frančiška Levstik za stalno učiteljico istotam, in začasni učitelj Fran Golež pri Sv. Kunigundi na Pohorju za stalnega učitelja istotam. V začasnem pokoj je prestavljena učiteljica Marija Bezljaj v Žičah.

Rim. Naš rojak p. Ciprijan Napast, frančiškan, doma od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, je promoviral dne 19. junija v Vatikanu na posebni fakulteti paleologije in cerkvene diplomatike z odličnim uspehom. To fakulteto je ustanoval papež Leon XIII., ko je odprl vatikanske arhive.

Odlikovan Slovenec. Plemstvo je podelil cesar podpolkovniku 37. topničarskega polka, Alfredu Podboju, s pridevkom pl. Cenetov.

Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. I. Da se ugodi želji romarjev iz mariborske okolice, gre eden vlak iz Maribora, drugi pa gre iz Celja.

Voznina in cene za mariborski vlak bodo najbrž sledče:

	Cena: III. razred.	II. razred.
Iz Maribora ob 5. uri 30 minut	K 10:20	K 15:—
Iz Hoč " 5. " 41 "	" 10:20	" 15:—
Iz Slinice " 5. " 47 "	" 10:20	" 15:—
Iz Rač " 5. " 52 "	" 10:—	" 14:50
Iz Pragerskega " 6. " 4 " "	" 10:—	" 14:50
Iz Slov. Bistric " 6. " 14 " "	" 9:80	" 14:—
Iz Poljan " 6. " 28 " "	" 9:80	" 14:—

Vozni red od Ljubljane naprej še ni natančno določen. Tudi gori navedene cene za mariborski vlak niso popolnoma zanesljive, ker državna železnica svojih cen še ni naznanila, a veliko se ne bodo izpremenile. Spremembo cen naznanimo še pravočasno.

Vozni red in cene za celjski vlak, ki vozi tudi 14. julija, pa so sledče:

	Cena: III. razred.	II. razred.
Iz Celja ob 8. uri 10 minut	K 6:80	K 11:—
Iz Laškega " 8. " 23 "	" 6:60	" 10:—
Iz Rim. Toplic " 8. " 33 "	" 6:60	" 10:—
Iz Zid. mosta " 8. " 48 "	" 6:20	" 9:—
Iz Hrastnika " 8. " 59 "	" 6:—	" 8:50
Iz Trbovelj " 9. " 7 " "	" 6:—	" 8:50

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak bo vozil nazaj iz Lesc, tako, da bodo lahko obiskovalci Bledu v Leschah vstopili v vlak. Takih kart, s katerimi bi se lahko v Ljubljani izstopilo, nam železnica žal ni dovolila. Za otroke nad 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Polovičnih kart za otroke ni dobiti. Posebni lepaki se ne bodo izdali. Če gg. dušne pastirje uljudno prosimo, da ljudi na to romanje blagohotno opozorijo. Naj bodo tudi tako dobri, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam prihranijo s tem mnogo stroškov. Karte se pošiljajo samo p r o t o g o t o v e m u p r e d p l a č i l u . Karte je treba naročiti najpozneje do 7. julija, ker nam drugače ni mogoče naročiti potrebnih vozov. Karti se naročijo in denar naj se pošlje e d i n o l e n a n a s l o v: Romarski odbor v Mariboru, Koroska cesta, št. 5. V Mariboru se bodo kar te izredno dobiti tudi v Tiskarni sv. Cirila in Metoda. Navlak ne bo nikdo več dobil kartete, zato se naj iste pravočasno oskrbijo.

Z razposiljanjem kart se bo začelo še 1. julija.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj bo šel tudi iz Brežic, in sicer dne 28. julija zjutraj. Vozni red in cene za ta vlak se pravočasno naznanijo.

Koroška slov. kršč. soc. zveza priredi v nedeljo, dne 6. julija, romarski vlak na sv. Višarje. Vlak vozi ob 9. uri 51 minut dopoldne iz Spodnjega Dravograda in pride v Žabnico ob 2 uri 23 minut popoldne. Drugi dan, dne 7. julija, vozi iz Žabnice ob 11. uri 51 minut. Vožnja iz Spodnjega Dravograda tja in nazaj stane 8 K.

Na katoliški shod v Ljubljano! Še-le prihodnji teden je mogoče čestitim župnim uradom poslati zgglasilnice za katoliški shod v Ljubljani, ker čakamo še cen za posebne vlake, katere dopošljemo skupaj z zgglasilnicami, da ne bo treba dvojne ekspedicije in župnim uradom ne dvojnega dela. Vsa oglasila za udeležbo na katoliškem shodu naj se vrše le po župnih uradih. Tako bo res vsakdo samo enkrat naznanjen in bodo izključene zmešnjave. Da bo sijaj katoliškega shoda tem večji, prosimo one Slovenske in Slovenke, ki so se udeležili cesarskega jubilejnega spredeva na Dunaju 1. 1908., da tudi v Ljubljano v nedeljo, dne 24. a v g u s t a prihite v prekrasnih svojih narodnih

nošah in da se jim pridružijo vsi, ki imajo prave nadne noše! Narodne noše bodo imele v slavnostnem spredevu svoje posebne skupine. Prihite naj pa tudi vsa naša društva in družbe s svojimi zastavami! — Cilj našega ljudstva naj bo 24. a v g u s t a središče naše domovine, bela Ljubljana! — Odbor kat. shoda.

*** Koledar Kmečke Zveze.** Nekateri zaupniki so prav pridni pri nabiranju naročnikov za koledar K. Z. Od mnogih pa še nismo dobili nobenega odgovora. Prosimo, da storijo vsi pristaši K. Z., posebno pa zaupniki, svojo dolžnost, in še te dni pridno nabirajo ude za Kmečko Zvezo. Koledar bo izšel še-le meseca oktobra. Kdor hoče v koledarju inserirati, naj se takoj oglaši. Inserati v koledarju bodo imeli velik uspeh, ker se bo tiskal koledar v več tisoč izvodih.

*** Ostanki sv. Martina.** V nedeljo, dne 15. junija, so pripeljali iz Francije v Sobotišče (Szombathely) na Ogrskem ostanke sv. Martina, in sicer kost iz svetnikove lobanje. Ker je Sobotišče, nekdanja Sabarija, svetnikovo rodno mesto, je ondotni škof izposoval od turskega nadškofa (Tours v Franciji) omenjene ostanke, katere je spremjal celo pot posebno odpostavno, obstoječe iz 8 oseb. V Sobotišču pa jih je slovesno sprejel ondotni škof grof Mikeš, na kar so se v svečanem obhodu prenesli v stolnico, kjer bodo zanaprej shranjeni.

*** Slovenskim materam.** Kardinal knezonadškof dr. Bauer v Olomouce na Moravskem je nedavno govoril o slabih časopisih. Pri tej priliki je povedal, da so matere odgovorne za časopise, ki prihajajo v družine. Matere bi morale skrbeti, da se slabci časopisi odstranijo iz hiše. Njegove besede slovejo: „Koliko bi zamogel v tem oziru storiti en sam opomin na matere! Ona je, ki mora imeti za otroke, za družino čuječe oko, ona je za to odgovorna, kakšna je duševna hrana, ki prihaja v hišo.“ Te besede, ki jih je govoril kardinal dr. Bauer češkim in nemškim matram, naj si zapomnijo tudi slovenske matere!

*** Složno, po bratovsko!** Daje socialna demokracija dete propadajočega liberalizma, je znano. Socialna demokracija dandanes napreduje, liberalne stranke pa propadajo skoraj povsod. Ta politični pojav je posebno važen za našo stranko, v še večji meri pa za kmečki stan. Socialna demokracija, politični dedič liberalcev, je še strupenješa sovražnica kmečkega stanu in krščanskih strank, kot pa liberalci. Slovensko ljudstvo se za socialno demokracijo ne more vnenati ne iz verskega, še manj pa iz gospodarskega stališča. Da je socialni demokrat naš odkrit sovražnik, to vedo tudi liberalci, zato povsod, kjer le morejo, podpirajo svoje zaveznike. Pri nas gredo liberalci in socialna demokratija skupno proti nam. V Posavju sta liberalci in socialni demokrat posebno ob volitvah največja politična priatelja. In že naprej lahko prerokujemo, da bodo liberalci pri slučajni ožji volitvi v Posavju glasovali kot en mož za socialnega demokrata. Na Moravskem so pri zadnjih deželnozborskih volitvah pri ožji volitvi glasovali socialni demokratje za liberalce in liberalci za socialne demokrate proti kandidatom katoliške stranke. Pa tudi v narodnem oziru so socialni demokratje vedno na strani naših narodnih nasprotnikov. N. pr. v Studencih pri Mariboru so ravno socialni demokratje najprej nasprotovali slovenski šoli. Ali pa poglejmo v Trst! Dočim so Slovenci pri deželnozborski ožji volitvi v I. in VI. okraju 12. junija t. l. glasovali za socialne demokrate in jim pripomogli do zmage, so socialni demokratje v III. in IV. okraju glasovali za nestrnje laške liberalce. Liberalni in soc.-demokrati bratci torej nastopajo skupno. Na to se bo treba naši stranki ozirati. Dosej se je z naše strani proti socialni demokraciji postopalo nekako popustljivo, kot bi nam socialna demokracija ne bila nevarna. Odslej moramo upoštevati, da je socialni demokrat enako strupen, če še ne hujši nasprotnik katoliškega, kmečkega slovenskega ljudstva, kot brezverski liberalci.

*** Kako gospodarijo liberalci, kako krščansko misleči možje.** Dan za dnevom poroča časopisje o milijonih, ki jih najamejo nemška in liberalna mesta kot posojilo. Ti milijoni pričajo o skrajno slabem gospodarstvu liberalnih občinskih zastopov. Poglejmo samo naš Gradec, Maribor, Celje in druga mesta, kjer so liberalci na krmilu! Leto za letom se množijo dolgori, občinske doklade so vedno večje, bremena za davkoplačevalce vedno občutnejša. Liberalci je samo za to na svetu, da gazi poštenost v tla in da zapravljajo ljudsko premoženje. Kako vse drugače gospodarijo mesta, kjer so krščansko misleči možje na krmilu! Poglejmo samo Dunaj! Občinski račun za leto 1912 izkazuje nad 1 milijon kron preostanka. Mestna plinarna pa izkazuje celo 6 milijonov in 400.000 kron čistega dobička. In liberalci, nemški kakor slovenski, zabavljajo čez dunajski občinski zastop, ker je v njem večina krščansko-mislečih mož!

*** Delo soc. demokracije.** Nov dokaz o zapeljevanju socialnih demokratov je sedanj štrajk dunajskih pleskarskih in slikarskih pomočnikov, katerega je povzročila rdeča organizacija. Pomočniki so namreč sklenili s svojimi mojstri pogodbo, na podlagi katere bi dobivali letos 69 vin. za vsako uro. Pogodba je bila veljavno sklenjena in so se mojstri po njej tudi ravnali. Malo pozneje pa so zahtevali socialno-demokratični pomočniki povražanje plače za 2 vin. na uro. Ker pa mojstri niso hoteli spremeniti pogodbe, so začeli pomočniki štrajkat. Posledica tega je bila, da so mojstri izključili pomočnike za 6 mesecev od dela. Mojstrom to nič ne škoduje, ker je letos itak malo dela na Dunaju. Pač pa štrajkujočim pomočnikom, ki

izgubijo skupno 35.000 K dnevne plače. Vsled tega so silno nevoljni vsi tisti pomočniki, ki niso v socialno-demokratični organizaciji ter skušajo končati štrajk, kar bi bilo za socialne demokrate silno hud udarec. Iz tega je razvidno, kako nesmiselna in nespametna so načela socialne demokracije, ki hoče s silo in uporom doseči uresničenje svojih neizpeljivih namenov.

*** Soc. demokrat -- izdajalec domovine.** Kakšne posledice sledijo iz naukov socialnih demokratov, je pokazala dne 13. t. m. sodnijska obravnava v Ljubljani na Gornjem Stajerskem. 37letni socialni demokrat Janez Gindl je bil obtožen, da je dne 4. maja v Silberjevi gostilni v Erbu vpričo drugih javno izrekel: „Če bodo tudi nas socialne demokrate poklicali v vojsko, ali mislite, da bomo streljali na sovražnika? Nikakor! Mi bomo streljali na naše častnike!“ Kljub oponimu pričajočih gostov je Gindl še enkrat ponovil navedene besede. Sodišče je obsodilo socialnega demokrata na en mesec ječe.

*** Nemška pravičnost.** Glasilo koroških Slovencev, „Mir“, prinaša sledeče vrstice: „Povedale so se nam neverjetne reči! Naš deželni odbor daje namreč vsako leto 4- do 5000 K obrtnikom-mojstrom podpore, posebno onim, ki imajo učence-vajence. Zatrjuje se nam pa, da se je naš deželni odbor načeloma postavljal na to stališče, da to podporo (100–300 K enemu na leto) daje le nemškim mojstrom in le tistim mojstrom, ki imajo samo nemške učence, ali pa se pismeno zavežejo, da bodo dobili le nemške trgovske učence. Tako hočejo Celovec in okolico ponemčiti. Škandal!“

*** Pokažimo se!** Nemško zadnji čas zopet buta s podvojeno silo ob našo narodno last. Pokažimo našim narodnim nasprotnikom, da se jih prav nič ne bojimo. Približuje se god sv. Cirila in Metoda. Kakor dosedaj vsako leto, pokažite tudi letos, posebno vi slovenski mladiči, z začiganjem kresov po naših gričih in gorah, da smo Slovenci na straži. Mladenci, pokažite se! Dosedaj je bilo tudi v navadi, da se je pri kresovih streljalo z možnarji. Opozorjam, da se sme po novi vladni odredbi streljati le tam, kjer se je dobro pravočasno od okrajnega glavarstva potrebno dovoljenje. Da se obvarujete kazni, bodite previdni! Na večer 4. julija naj zažarijo stoteri kresovi z zelenih slovenskih gričev!

*** Železniška nesreča v Bosni.** 23. junija ponosni se je pri postaji Prenj v Hercegovini zgodila velika nesreča. Lokomotiva osebnega vlaka in prvi vozovi so skočili iz tira ter se prevrnili. Vzrok nesreče je pačedelike skale na progri in pomanjkanje čuvajev. Kurjači in neki uradnik, oče osmih otrok, sta bila ubita, veliko oseb pa težko ali lahko ranjenih. Posebni vlaki z zdravniki so se odpeljali iz Mostarja na kraj nesreče. Železniška uprava ima baje 100.000 K škode.

*** Grozna nesreča.** Na topničarskem strelišču v Tatri, ki je tako obsežno, da lahko na njem vsi topničarski polki krakovskega armadnega zbora vadijo, je enoletni prostovoljec poljskega topničarskega polka, Blach, kljub strogi prepovedi pobral 8 cm granato in jo dal v telečnjak, da jo vzame za spomin s seboj domov. Ko so korakali vojaki z vaje, je pa granata s strašnim pokom razpočila in raztrgala Blacha, kakor tudi enoletnega prostovoljca Rudolfa Langerja v drobne kosce. Kosi trupel nesrečnih enoletnih prostovoljev so bili vrženi 30 metrov daleč. Nekemu tretjemu vojaku je odtrgala granata telečnjak in sukno, ki je začela goreti. Goreča sukna je bila vržena na bližnjo streho, ki je tudi pričela goreti. Poleg razmerjenega Blacha in Langerja so še 3 topničarji tako nevarno ranjeni, da so jih morali prepeljati v bolnišnico.

*** Vročina.** Iz Amerike prihajajo vesti, da je v ondotnih mestih silna vročina. V Nju-jorku je umrlo 18.

kolarje in knjigoveze. Oglasiti se je treba do 15. septembra pri štajerskem zavodu za pospeševanje obrti, Gradec, Burggasse 13.

* **Tržno poročilo.** Zadnji dež je zelo blagodejno vplival na razvoj žita. Če bi bilo suho vreme trajalo naprej, bi ostala zrna drobna, sedaj pa se pričakuje, da bo žito bogato obrodilo. Cene žitu so zopet občutno padle. Ogrski mlini, ki so po zimi za visoke cene nakupili žito, so ustavili delo. — Cena živini še vedno pologoma pada. Posebno slabo ceno ima plemena živila. — Na denarnem trgu je vrednost državnih in vrednostnih papirjev radi preteče vojske med Srbi in Bolgari zopet padla. — Veliki vinotržci so cenolanske mu vinu znižali za 4 vin. pri 1 litru. Letos se pričakuje splošno ugodna vinska letina, posebno glede na kakovost.

* **Slovenski obrtniki pozor!** Opozorjamo na inserat „Hiša za obrt“ št. 768.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V nedeljo, dne 22. junija, je umrl g. Franc Kralj, c. kr. poštni oficijal. Pogreb je bil v torek popoldne. Pokojni je bil vedno zaveden Slovence. Naj v miru počiva!

m **Maribor.** Na mariborski gimnaziji se vrši vpisovanje učencev v prvi razred v nedeljo, dne 29. junija in dne 16. septembra, vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit se vrše dne 5. julija in dne 17. septembra.

m **Maribor.** Na zadnji sejem dne 12. t. m. je bilo pripeljanih 623 glav goveje živine, in sicer 207 volov, 11 bikov, 372 krav in 33 glav drobnice. Cena živi teži na 100 kg je bila sledenca: pitani klavni voli po 74—90 K, poltolsti po 66—76 K; suhi po 60—70 K; voli za pitanje po 72—88 K; tolste klavne krave po 68 do 78 K; poltolste po 64—74 K; suhe po 52—60 K; biki po 80—90 K; molzne krave po 72—80 K; breje krave po 64—74 K; drobnica po 62—72 K; teleta po 82 do 98 vin. za 1 kg žive teže. Prihodnji sejem se vrši 9. julija. — Otvoritev novega dravskega mostu ne bo 18. avgusta, kakor se je nameravalo, ampak nek drug dan v mesecu avgustu.

m **Tezen** pri Mariboru. O našem nadučitelju Ignacu Lešniku moramo enkrat izpregovoriti odločno besedo. On se namreč zelo veliko briga za politiko; koliko se briga za solo, je njemu samemu znano. Posebno rad prireja veselice za nemški Šulferajn, ki potujejo naše slovenske otroke. Ta slaboglasni Šulferain je tudi pristopil k popolnoma brezverskemu „novonemškemu kulturbundu“. Ravno tako nedopustno je, da naš nadučitelj uporablja otroke za dela, ki se za šolsko mladino ne spodbijo. Prejšnjo nedeljo so moralni šolski otroci celi predpoldan nositi plakatirane deske po cesti in vabiti na Šulferajnsko veselico. G. Lešnik, za taka dela res niso šolski otroci, ampak za taka dela si najmite postrežčke. G. nadučitelj, javno Vas vprašamo, kdo je kriv, da so ti šolski otroci pretečeno nedeljo ostali brez sv. maše?! Ubogi otroci, kateri se odgajajo tako „versko npravno“! Kaj pa stariši, ali se ne boste nič ganili?

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Umrl je Andrej Škamlec, oče vlč. g. župnika Škamleca v Leskovcu. Na njegovi sedmini je nabrala za Slovensko Stražo Roza Ferlinec 15 K 20 vin. Hvala iskrena! Slovenci, ne zabitte tudi na sedminah Slovenske Straže!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Redek slučaj. Pri Juriju Frasu v Ženjaku, občina Sv. Benedikt, je kralva dne 22. junija povrgla popolnoma zdravo tele z dve mašami, tremi gobci in štirimi očmi. Tele je na dveh očesih slepo.

m **Ploderšnica.** V torek, dne 17. junija smo v dolinah na pokošenem senu opazili slano. Slane v juniju še nihče ne pomni. — V soboto, dne 21. t. m. popoldne pa smo videli ogenj v Jurjevskem dolu pri Standekerju in na Spodnjem Velki pri Tomažu Mihaliču. Udarila je strela.

m **Hoče.** Neusmiljena smrt nam je vzela letos že 3 Marijine hčerke, in sicer Ivano Gstaltner, Ano Trnjak, 16. junija pa smo spremili Terezijo Meglič, ki nas je zapustila po dolgi in mučni bolezni, stara 19 let.

m **Maribor.** Podružnici Slov. Straže v Mariboru (v mestu in pri Sv. Magdaleni priredita v nedeljo, 6. julija ob 3. uri popoldne na vrtu) gostilne Krajnc v Radvanju ljudsko veselico. Spored obsega petje, godbo, javno telovadbo in razne ljudske zabave. Začetek ob 3. uri popoldne na vrtu g. A. Lončarič gledališki predstavi: „Spreobrnjena tet“ in „Tihotapec“. Med odmori svira M. Kocjanova godba. Vstopnina: sedeži 80 vin, stojisci 30 vin.

m **Oslušovci** pri Veliki nedelji. Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo, dne 29. t. m. to je na Petrovo, popoldne ob pol 4. uri v gostilni gospoda Kovačeca političen shod. Govorit pridejo poslanci ptujsko-ormoškega okraja. Pristaši, agitirajte za številno udeležbo; posebno bi bilo želeti, da se udeležijo shoda volilci iz marjetiske fare.

m **Dijaški kuhinji** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobratnik: Legat č. g. Matija Šinko, profesorja in župnika v pokolu 400 K; Rehar Anton, za kruh sv. Antona 4 K; Janez Vreže, profesor in duh. svet. 25 K; dijaška veselica gimnazijcev pri Sv. Lovrencu 116 K; Vaupotič v Pušenčih za kruh sv. Antona 5 K; dr. Alojzij Kraigher pri Sv. Trojici v Slov. gor. 30 kron; Kramberger od Sv. Urbana eno vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom stotero Bog plati!

m **Jarenina.** V nedeljo dne 29. t. m. ima naša dekliška zveza mesečni shod. Vse Jareninčanke se prijavljajo vabijo.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Slavna Posojilnica je darovala po šentlenarski podružnici Slovenski Straži 50 K. Našemu požrtvovanemu denarnemu zavodu prisrčna zahvala.

m **Sv. Bolezen** v Slov. gor. Tukajšnje bralno društvo priredi dne 6. julija veselico z gledališkimi predstavami.

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Iskreno se zahvaljujemo slavnemu Posojilnici v Št. Lenartu v Slov. gor. za velikodušno podporo društva „Edinstvo“ v znesku 50 K.

m **Ruše.** Podravska podružnica S. P. D. v Rušah vabi na izlet, ki se vrši v nedeljo, dne 13. julija čez Bolenk k Sv. Arehu na Pohorje. Zbirališče v Mariboru: železniški podvoz na Franc Josipovi cesti. Odhod točno ob pol 5. uri zjutraj. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. Pri Sv. Arehu služi veleč. g. dr. Anton Medved iz Maribora sv. mašo. Vsi na plan!

Ptujski okraj.

p **Ptujske novice.** Krčevinsko bralno društvo je priredilo v nedeljo, dne 22. junija, pri g. Potočniku v Krčevini zabavni večer, ki se je prav dobro obnesel. Navzly neugodnemu vremenu je prihitelo obilo občinstva iz okolice in tudi iz mesta; priprosto, in vendar okusno, je bil prirejen oder, na katerem so dekllice Dekliške zveze najprej podale šaljiv prizor, ki je vzbudil obilo smeha. Igra: „Marijin otrok“ nas je načravnost očarala. Ne samo zanimiva snov, ampak zlasti izvrstno pogojene vloge Marije in Ernice (gd. Peterovič in Kotnik) — pa tudi vse igralke so izvrstno rešile svojo nalogo — so nam pokazale mojstrsko roko neumorno delavne voditeljice gd. Erne Razlag! Tudi pevski zbor pod vodstvom organista Frasa je splošno ugajal. Tako je Krčevinsko Bralno društvo zopet pokazalo, kako se zna naša mladina pošteno zabavati. Še večkrat kaj takega! Igra se ni vršila več v ptujskem Narodnem Domu kakor doslej, ker je tam začel veti veter, ki nam je vse, samo prijazen ne! — Precejšnja suša pritiska zlasti na polju; sena je bilo malo in slabo. — Škrlatica zopet hudo razsaja v Brstu in Budini pri Ptaju.

p **Sv. Vid** pri Ptaju. V petek, dne 20. junija t. l. smo pokopali kmetico Katarino Vidovič, p. d. Pogrenško. Ne le domači, ampak tudi daleč na okrog so poznali dobro in izvrstno kuhanico N. v m. p.!

p **Št. Janž** na Dravskem potu. V četrtek, dne 12. junija, so bile pri Št. Janžu občinske volitve, katere so se izvršile prav dobro. Vsi izvoljeni odborniki so krčanski, slovenski možje. Upati je, da bo vse ostalo pri starem. Mesto par starih odbornikov je izvoljenih par novih, ki so pa vse pošteni in zavedni kmečki posestniki. Kdor pozna naše šentjanške razmere, lahko reče: dobro so volitve izpadle. Možje, vam pa kličemo: Bog vam daj moč, delati za blagor naše lepe občine!

p **Trnovška vas** pri Sv. Bolenku v Slov. gor. V naši občini se vrši v pondeljek, dne 30. junija, velik živinski sejem. Ker se pričakuje mnogo kupcev, naj priženejo posestniki obišči lepe živine na ta sejem! Drugi sejem pa se vrši dne 2. septembra.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Tukajšnjemu Slovenskemu izobraževalnemu društvu so nekateri udje dalovali nekaj knjig, za kar se jim društvo javno zahvaljuje. — Pogorela je dne 20. junija v Brezovcu posestniku Francu Fijačko hiša in gospodarsko poslopje. — Umrl je pri nas priden in pošten fant Janez Štumberger iz Gradišč, ud Marijine družbe. Žalostnim sorodnikom izrekamo sožalje. — Dne 20. junija je bila tukaj velika povodenj. Potoki so na večih krajih prestopili bregove in preplavili travnike ter odnesli nekaj brvi. Posestniki travnikov, ki še niso pokosili, imajo veliko škodo.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Meseca maja je obiskala smrt Mundovo blago družino ter ji ugrabila blago in skrbno mater, krčansko in vzhledno gospodinjo. Pokojna je vselej z veseljem vzela naš list „Sl. Gospodar“ in roke ter z velikim zanimanjem sledila našim katoliškim organizacijam. N. v m. p.! — Isti dan se je preselil v boljšo domovino mlad mož in gospodar Peter Lepuša, ki je zapustil žaljivo ženo in troje malih otrok. Naj mu sveti večna luč!

p **Središče.** Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo priredi s sodelovanjem Orla in Dekliške zveze v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne na vrtu g. A. Lončarič gledališki predstavi: „Spreobrnjena tet“ in „Tihotapec“. Med odmori svira M. Kocjanova godba. Vstopnina: sedeži 80 vin, stojisci 30 vin.

p **Oslušovci** pri Veliki nedelji. Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo, dne 29. t. m. to je na Petrovo, popoldne ob pol 4. uri v gostilni gospoda Kovačeca političen shod. Govorit pridejo poslanci ptujsko-ormoškega okraja. Pristaši, agitirajte za številno udeležbo; posebno bi bilo želeti, da se udeležijo shoda volilci iz marjetiske fare.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** V nedeljo, dne 13. julija t. l., bo na Cvenu pri Ljutomelu slavnostna otvoritev žrebčnjaka. Na vsporednu je mnogo zabavnih in poučnih točk. Jahači, dirkači in opletenci vozički se zbirajo zjutraj ob 8. uri na kolodvoru v Ljutomeru. Žrebčnjak se bo slovesno blagoslovil. Pred blagoslovom bo sveta maša na prostem. Drugi dan bo konjsko premiranje v Ljutomeru.

l **Ljutomerska okolica.** Časniki so poročali, da je Karpati (gorovje na Ogrskem) pobelil sneg. Ta je ohladil zrak tudi do naših krajev. Ko smo šli na Vido v cerkev, nas je občutljivo zeblo. Ko smo v torek zopet osipavali koruzo, smo opazili, da so tikve ali buče malo pozebljene. Imeli smo torej slano. Sena nismo dobili mnogo, otavo pa nam hoče vzeti suša. Polje kaže lepo.

l **Ščavnica.** Ko sem prehodil lepo Ščavniško dolino, me zanese usoda v Orehovec. Mislim sem obiskati očka Bračkota. Neki mož pa mi odsvetuje in pravi, da to ni lahko, ker je neki drugje in malo doma, od kar je ženo odslovil. Zato sem se napotil v Radgono. Med potjo dojdem voznika, ki pelje drva Bračkovi ženi, ki je od njega sodniško ločena. Žena stanuje pri neki ubožici v Gornji Radgoni, ki sama ne more namenite plačevati. Mislim sem si, kako je to? Pred časom je bil nek mož pri gornjeradgonski sočniji od dr. Mešiča obsojen na okoli 20 K kazni za ubožno blagajno, ker je pred pričami reklo nekemu možu „bračkijanc“. Častno ali nečastno, in zakaj je tožljivo!? Prosim g. dr. Mešiča, da nam to pojasni v „Slovenskem Gospodarju“ ali „Straži“.

l **Sv. Križ** na Murskem polju. Kakor vsako leto, smo imeli tudi letos 12. in 13. junija molitev v čast

presv. Rešnjemu Telesu. Pohvalno moramo omeniti, da je bila udeležba res vzorna. — Tukaj dobimo telefonsko postajo; žice so že napeljane od železnice do pošte. Imeli bomo zvezo celo s cesarskim Dunajem. Potem pa naj še kdo reče, da ne napredujemo!

l **Vučja vas** na Murskem polju. Tudi pri nas imamo Bralno društvo, ki je pa žal glavno zbirališče in vzgojevali liberalcev. Društvo, ki je že itak revno, kliče semkaj celjske liberalne kolovodje in jim deli svoje zadnje groše. Ker se g. C. ni posrečilo dobiti v naši domači vasi pristašev, se je jezno obrnil naravnost v Bučečevce in si najodličnejše postavil v odbor. Pučkovo žganje in mariborska kazničnica tudi igrala pri tem ne malo vlogo. Vučjevačani pa za liberalizem ne damo ne počenega groša.

l **Veržej.** Večkrat smo slišali o liberalnih učiteljih, kaki strankarji so, a mi tega nismo razumeli. Sedaj pa nam je odprl oči g. nadučitelj Fr. Cvetko iz Vučje vasi. Dne 8. junija po rani službi božji je pripeljal s seboj potovalnega učitelja in otvoril shod za pašniško zadrugo. Navzoči privrženci Narodne stranke so izjavili, da jamčijo, da se bo osnovala pašniška zadruga. G. Cvetko jim svetuje, da naj imajo za naprej prostor, v katerem se izredijo krasni konji za vojaščvo. — Možje, kaj je naredil dr. Kukovec za ta nesrečni pašnik? Pokažite! Ali vam je kaj pomagal? Nikdar im nikoli! Niti poznali ga niste. Poslal je k vam nekega potovalnega učitelja. Ali mislite, g. Cvetko, da se Vam bo pustil kmet, kateri plačuje za Vas, ukleniti v jarem Narodne stranke? Ne, in stokrat ne! Muropolci smo bili in ostanemo zvesti naši Kmečki Zvezzi. Delo liberalnih učiteljev je, nas kmete vkljeniti v liberalni jarem. Sedaj, ko se gre za plačilo, se pere Vi, g. Cvetko, in dr. Kukovec iz izgovori, rekoč: „Midva bi Vam rada pomagala, ali zakrivilo je c. kr. okrajno glavarstvo“. Možje, slišali ste sami, kaj vam je g. Cvetko govoril. G. Cvetko, svetujemo Vam, da pustite Vi veržejsko pašo pri miru. Veržejski gozdi Vas nič ne brigajo. Ostanite v Vaši Vučji vasi, mi Vas ne rabimo!

l **Kapela.** Trgovec in gostilničar Hausmann v Račkem vruh naznanja po lepakih, da bo na Petrovo otvoritev njegove nove gostilne s plesom. Začetek ob 2. uri popoldne. Petrovo velja kot praznik prve vrste; tam ga bodo praznovali s plesom. Navada je v naših krajih, da se pred žetvijo ne dajejo plesne licence. Kdo jo je dal g. Hausmann? Županstvo ali c. kr. okrajno glavarstvo? Kdorkoli jo je dal, je žalil ljubljevno, ki je velik večini dobro. Ob 2. uri popoldne se v župnijski cerkvi začnejo večernice, pri Hausmannu pa ples. Se li ne pravi to, norčevati se iz božje službe? Je li mladina še pre malo pokvarjena, da jo ravno med večernicami izvabljate na plesišče? Kdor še čuti versko, kdor ima srce za mladino, ve, kaj ima storiti!

l **Ljutomer.** Veteransko društvo za Ljutomer in okolico priredi 6. julija tombolo v prostorih g. Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek ob 6. uri zveče.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo je Konstantino jubilejno slavnost, naznljeno za dne 22. t. m. zaradi slabega vremena za teden dni prestavilo. Opozorja se torej slav. občinstvo, da se ta slavnost vrši nepreklicno na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. Na vspredje je petje, govor in gledališki igri: „V tem znamenju bož zmagal“ in „Zakleta soba“. Sodeluje pomnoženi tamburaški zbor. Goste ed Sv. Križa, Sv. Tomaža, Male nedelje in drugod prosimo, da nam oprostijo, ker so tokrat zastonj prišli. Upamo pa, da nas sosedje in domaćini 29. t. m. še v večjem številu po

Jurtela, a dr. Kukovec je bahato odgovoril, da je že vse urejeno; danes pa vidimo, da so le ekspenzarji (plačila) advokata urejeni, drugo pa popolnoma nič. Tudi g. Stiebler je napram prejšnjemu tajniku Posojilnice izjavil, da je vse urejeno. Ta dejstva so značilna za liberalno stranko. Niti pri važni gospodarski zadevi, kjer se gre za obstoj nad 300 kmetov, ne poznajo resnice, tem manj v politiki. Upamo, da bodo tisti kmetje v Šaleški dolini, ki so se udnjali liberalizmu, poteh dogodkih obrnili hrbet Narodni stranki.

s Šoštanj. V nedeljo je bil v hotelu „Avstrija“ dobro obiskan shod zadružnikov, na katerem je poročal poslanec dr. Verstovšek o rešitvi Šoštanjske posojilnice, o njenem žalostnem stanju, o nevarnostih, katere pretijo zadružnikom in o korakih, katere je storil dosedaj, da bi se saniranje izvršilo. G. poslane poziva ljudstvo, naj mirno čaka, da se reši ta zadeva. Posebno je svaril vlagatelje, da ne pritisnajo s tožbami, katere vлага protestantovski advokat dr. Petritschek, ker bi tak pritisk lahko spravil na stotine kmetov ob vse imetje.

s Velenje. Liberalci vedno pravijo, koliko doberga store za gospodarski napredok kmečkega ljudstva. To dobro obstoji v tem, da zahteva liberalna Zadružna Zveza v Celju 7% obresti od onih posojilnic, katere od nje dobivajo denar. Kljub temu pa še mnogo posojilnic vstraja pri liberalni Zvezi. Saj bi posojilnice brez liberalne Zveze boljše izhajale in imele več ugleda.

s Marenberg. Zadnjo nedeljo nam je g. dr. Hohneč blagoslovil novo zastavo mladeničke Marijine družbe, krasno dunajsko delo. Na podlagi podob, ki jih nosi zastava, je v pridi razvijal vzvisele misli in mladini na prikupljiv način v skoro eno uro trajajočem govoru polagal na srce nauke, ki so važni za njih zemeljsko in večno srečo. Med sv. mašo je bilo skupno sveto obhajilo mladeničev in deklet. Hvala gospodu organizatorju za požrtvovalni trud! Tako se torej gibljemo. Kaj je pa z našimi zvezami, mladeničko in dekliško? Malo nas je v Marenbergu zavednih fantov in deklet, pa to je gotovo, da osramotimo marsikatero župnijo na Spodnjem Štajerskem, ki živite v bolj ugodnih razmerah in nimate prestat Toliko na-sprotstva kakor mi, pa spite. Naši Zvezzi krepko delujejo; člani in članice se zanimajo za vsakovrsto berilo in priredejo večkrat tudi kako igro. Žal, da smo izgubili izvrstno moč, desno roko našega društvenega življenja, v osebi mladeniča Jakoba Frasa, ki se je preselil k svojim starišem k Sv. Rupertu v Slov. gor. Se najdejo ljudje po naši domovini, žal, ne v malem številu, tudi omikani in olikani, tudi taki, ki imajo tu in tam v človeški družbi izpregovoriti kako važno besedo, katerim se zdi mladenička organizacija nekaj otročjega, melenkostnega; bolj moško se jim zdi zabavljati in modrovati o tem, kar se po svetu godi pametnega in neumnega. Jaz pa pravim: Bog živi slovensko mladinsko organizacijo! V delu je moč in rešitev. Ne s praznimi frazami, ampak z resnim in značajnim življenjem bomo rešili, kar se da rešiti. Fantje, dekleta, naprej! — Mladieniči z Marenberga.

s Sv. Duš na Ostrom vrhu. V nedeljo, dne 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla bo po drugem cerkvenem opravil občni zbor našega katoliškega izobraževalnega društva. Govorita gg. dr. Hohnjec in poslanec dr. Verstovšek.

Konjiški okraj.

k Konjice. Pri razstreljevanju kamenja sta se v Stranicah ponesrečila delavca Miha Stoleger in Franc Sojič. Zadnjega je vrglo v stran, Stoleger je pa od razstreljenega kamenja smrtno nevarno ponesrečen.

k Zreče. V ponedeljek opoldne je pogorela parna žaga z vsemi za žaganje pripravljenimi skladji plohom, ker je vlekel veter proti njim; od vetrovne strani so pa zgoreli najbližji kupi desek.

k Brinjeva gora. Dne 18. junija popoldne je udarila strela v jagnjed pri g. Filipu Lajhar, p. dom. Gregorc, ter mu usmrtila 3, v ograjenici pod drevesom ležeče svinje. Ko je lani tam blizu gospodar kosi travo, je v isto drevo ne daleč od njegovega poslopja udarila strela. Iz tega se vidi, da je jagnjed dober strelovod, po razmerah pa seveda tudi nevaren.

Celjski okraj.

c Celje. Umrla je žena stavbnega mojstra Golgoranca. Pokojna je bila marljiva in dobra gospodinja. Naj počiva v miru!

c Celje. Vpisovanje v I. razred c. kr. samostojnih nemško slovenskih gimnazijskih razredov v Celju se bo vršilo 5. julija in 16. septembra od 8.—10. ure, a sprejemni izpit bodo iste dni od 10. ure naprej.

c Hmelj. Up in nada savinjskih kmetov mora letošnje leto mnogo prestati. Zgodnji in topli spomladanski dnevi so privabili rastlino, da je zgodaj poguala. Sodilo se je splošno, da bo rastlina letos najbolje uspevala. Kmalu pa so nastopili mrzli dnevi, kateri so rast močno zavlekli. Zopet nastala vročina je pognala hmelj k bujni rasti, in ta nagla rast je zopet spravila rastlino iz pravega tira. Oni hmelj, ki je bil v jeseni obrezan, je kljuboval vremenu in je dosegel nad dvetretjinsko visokost, dočim je spomladana rez dosegla komaj dobro polovico drogov in še ne. — Zgodnji hmelj in „golding“ se pripravljava k cvetu, in splošna sodba je, da bomo imeli letos prav malo predelka, ker rastlina ne bo mogla pognati dovolj stranskih panog, katere dajejo najboljšo žetev. Precejšnja množina hmelja je letos že naprej prodanega. Skoro

gotovo so si hmeljarji zavrgli precejšnje svote, ker kakor se sme soditi, bomo pridelali jako malo hmelja, ki bo moral imeti boljšo ceno, kakor so bile predpade sklenjene, namreč 170 K do 200 K za 100 kg. O razvoju rastline kakor o kupčiji bomo poročali.

Hmeljar.

c St. Jurij ob juž žel. Kako so se liberalci vesili, ko je prišel v konkurs konzum, koliko so pisali njihovi listi, čeprav bi pri konzumu še ne bilo izgube, če bi ga ne bili spravili liberalci v konkurs. Morda pa ne dočelo, ko bodo liberalci z nekim svojim gospodarskim društvom moral napraviti isto, kakor so svoj čas napravili s konzumom. Za sedaj še molčimo, a če bo „Narodni List“ redno napadal naše somišljence, bomo pa tudi mi vrnili. Če bodo naši streli močnejši in če začnemo streljati nazaj, bo marsikateri razkrinkan. Storili bomo vse, da branimo pred izmišljenimi napadi naše somišljence.

c St. Jurij ob juž žel. Kakor dolgo je že pošta v St. Jurju, je bila vedno v gornjem trgu, kar je pa prišla nova poštarica, pa ji ni nič prav ter hoče prestaviti pošto tako, da bi bila njej prav. Kaj se ona zmeni za to, če je to občinstvu prav ali ne. Tako bo delala zdražbo med strankami. Če ji ni všeč v St. Jurju, saj lahko pripusti to pošto komu drugemu, ki bo zadovoljen z dosedanjimi prostori. Odkar je zapustila prejšnja poštarica pošto, je na pošti vedno več nemščine. Liberalcem je to menda prav, saj je celo njihov vodja dr. Kukovec prijatelj več nemščine.

c Sv. Jurij ob južni železnici. Mesto da vodstvo na dolgo in široko vabi kmetovalce, naj se poslužujejo mlekarne, naj bi rajši povedalo, kako cela reč stoji, koliko je dolga in kakšne ima zveze. Zlasti naj pa pojasni, kar je že „Slovenski Gospodar“ javno zahteval, zakaj se naših pristašev odstop zavlačuje čez pravila, ki so že itak nevzdržljiva. Če si enkrat zaplete, te ne izpuste! Zlasti zakaj si načelstvo nidal vplačati od udov takoj ves delež znesek, ampak le nekoliko deleža, tako, da je dosedanje članstvo dvomljivo in še-le, ko hoče eden članstvo odpovedati, se ga vpiše s celim deležem, da mora potem še 3 leta biti zraven. Mleko bi še tuintam v mlekarno kateri dajal, ko bi ne bilo tega preklicanega jamstva.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V torek, dne 3. junija, so napravili dijaki I. Arazreda slovenske gimnazije v Celju izlet v naš trg. Prikrakali so po pešpoti čez Hrušovec, Podgorje, obiskali rifniške razvaline in planoto vrh Rifnika, od koder se nudi krasen razgled po bližnji in daljni okolici. Nadaljnja pot jih je vodila skozi Novo vas, Bezovje v naš trg, kjer so se za malo časa ustavili pri našem gostilničarju Fr. Kincl. Po kratkem počitku so obiskali farno cerkev ter odkrakali popoldne čez Pešnico in Sv. Rozalijo proti Celju. Mladi dijaki so se zelo spodbodno obnašali in spoštljivo vedli. Ginljivo lepo je bilo videti, ko so dijaki, vstopivši v cerkev, korakali naravnost pred veliki oltar in tam v vrsti spodbudno klečali. Izlet je vodi, njih razrednik, tukajšnji rojak profesor Rabuza.

c Dramlje. Prejšnjo nedeljo nas je počastil s svojo prisotnostjo profesor bogoslovja, g. dr. Kováčič. Pri ranem kakor tudi pri pozrem sv. opravilu nam je v cerkvenem govoru v izbranih besedah orisal našega morilca, ki se imenuje alkohol. Po drugem sv. opravilu je imel v šoli zanimivo predavanje o škodljivem uplivu alkohola na človeško telo. Predavanje je pojasnil s slikami. Človekoljubnemu možu izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo.

c Rečica ob Savinji. Posestnikovemu sinu Franetu Rakunu v Polanah je panj bučel v teku 14 dni dal 5 rojev. Pač redek slučaj v letošnjem letu, ako se pomisli, da so bile lansko leto bučeče vsled slabe letine skoraj za nič.

c Šmarski okraj. Slučajno mi pride v roke zadnja številka „Narodnega Lista“ z dne 5. junija, kjer najdem dopis od Sv. Petra na Medvedovem selu. Ker so mi razmre precej znane, navedem par stavkov kot odgovor na neumnosti zabitega Šentpeterskega liberalčka. Ker hvališ sedanjega posilžupana kot čislana moža liberalcev, ti povem, da se je nekoč ravno od vaše strani krepko čez njega zabavljalo. Potem tudi izrazi:babe, in da je liberalec po našem mnenju ferdamjan, popolnoma označuje liberalno Šentpetersko ligu. Drugič piši rajši od župana, kako je nekoč govoril o nekem fantu-naborniku, kako je opljuval „Slov. Gospodarja“ itd. Našel boš še vedno gradiva dovolj za svojo liberalno cunjo. Če boste pa še naprej take oslarije pošiljali v svet, bomo tudi mi spravili marsikaj na dan, kar Vam gotovo ne bo v čast. Gradiva imamo nabranega dovolj. — Eden, ki Vas dobro pozna.

c Sv. Ema. Naše Izobraževalno društvo je imelo dne 22. junija svoj občni zbor, na katerem je govoril naš rojak dr. Ogrizek o pomenu izobrazbe ter nas je navduševal za sveto narodno delo. Nato je deklamirala Malika Harinski pesem „Naš narodni dom“. Govorili sta še Micika in Pepica Debelakova. Odbori Izobraževalnega društva, Mladieničke in Dekliške zveze, so ostali večinoma starci.

c Savinjska dolina. V Savinjski dolini je še veliko občin, kjer ni ne Orlov, ne podružnice Slovenske Straže in drugih prekoristnih društev. Tako n. pr. bi v Braslovčah lahko bila krepka podružnica Slov. Straže. Konečno se še ponovni predstava krasne in ganljive igre „Na srcu Marijinem“. Kdor od domačinov in sosedov je še ni videl, naj si jo pogleda tokrat. Na veselo svidenje.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, 29. jun. se vrši ob 3. uri pop. v župnišču ustanovni zbor stavbenega društva za stavbo nove cerkve, na to občni zbor moške in ženske podružnice Slov. Straže. Konečno se še ponovni predstava krasne in ganljive igre „Na srcu Marijinem“. Kdor od domačinov in sosedov je še ni videl, naj si jo pogleda tokrat. Na veselo svidenje.

vložilo več reklamacij. Pri nas imamo priznano doberga jurista, ki je tudi v občinskem odboru, toda go spod župan ni njega poklical v reklamacijsko komisijo, ampak druge „juriste“, o katerih je bilo pričakovati, da mu bodo prikimali. In res so vse naše reklamacije, razven ene, zavrnili. Toda na naš rekurz je okrajno glavarstvo v vseh točkah ugodilo in tako dalo reklamacijski komisiji dober nasvet, da ni prav, če župan za vse misli, ampak da ima vsak glavo za to, da sam misli. In g. župan mora tudi z žalostnim srcom imenov popraviti.

c Zubukovec pri Grižah. V nedeljo, dne 15. junija, se je vršil pri Knafliču javen shod J. S. Z. Večovslav Zajc je v svojem govoru kot delavec jasno slikal, kake važnosti je po vseh krajih J. S. Z. Nato se je pa začela vojska med socialnimi demokratimi in govornikom Zajcem. Prispel je namreč iz Celja nalašč povabljeni voditelj socialno-demokratske stranke, Marn po imenu, ki je hotel s svojim protverskim govorom vse pobiti, ki je vpil kakor lev v puščavi in jasno udrihal po duhovnikih ter naši krščanski organizaciji. Nato mu je govornik V. Zajc povedal nekaj takih, da se mu ni ljubilo več ugovarjati. Obed v Grižah mu gotovo ni posebno teknil.

c Braslovče. Zastopstvo Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani je prevzel za braslovško okrožje go spod Franc Prislan v Parižjah. Braslovčani, zavarujte svoja poslopja in drugo pri tej domači zavarovalnici!

c Luče. Dne 8. t. m. smo imeli pouk o sadjarstvu. G. nadučitelj Franc Praprotnik je lepo razložil pomen sadjarstva v gmotnem, kakor tudi kulturnem oziru. Povedal nam je marsikaj tudi o škodljivih dreves. Ljudje, kateri so se v obilnem številu udeležili, moški kakor ženske, šolarji z učiteljstvom vred, so prav zadovoljni zapustili društveno dvorano. Da je g. nadučitelj v svojem predavanju zelo ustregel tukajšnjemu prebivalstvu, se je lahko posnelo iz pogovorov, ki so jih imeli kmetje med seboj. To naj mu bo za placi, za trud in daljno pot!

c Solčava. Iz ugledne Klemenšekove hiše, kjer je 18. aprila zatisnila trudne oči k večnemu počitku 80 let stara mati Marija Klemenšek, ki je bila vzor prave krščanske, slovenske matere, si je pretečen teden izbral družico za življenje Ivan Germolj, tukajšnji trgovec. — Vsled zadnjega deževnega vremena je toplota tako padla, da so bili v nedeljo zjutraj vrhovi gora pokriti s snegom.

c Jurklošter. Na dan sv. Antona smo imeli izvanredno veseli dan. Na priljubljeni dušni pastir č. g. Karel Tribnik, tukajšnji župnik, častni občan in lastnik zasluzne zlate kolajne za 40letno pastirske službovanje je obhajal 20letnico svojega pastirstva v jurklošterski fari. Ta dan je povabil g. župnik vse italijanske oglarje tukajšnje graščine — nad 200 družin — ob 9. uri k slovesni sveti maši ter delavcem, ki ne umejo našega jezika, razložil v italijanski pridigi imen praznika njihovega patrona.

c Št. Lenart nad Laškim. Dragi gospod urednik! Malokdaj dobite iz naše gorske vasi kak dopis. Zdaj pa vendar moram nekajkrat okratiti naše liberalce. V nedeljo, dne 1. junija, so imeli igro pri liberalnemu trgovcu M. Gučku. Pri tej igri se je v prvi vrsti zasmehovalo kmeta. Vi liberalci, ako ne znate drugačne igre, kakor da v njej zaničujete kmeta, ostanite prihodnjič raje doma za pečjo. S takimi igrami dokažeete, da vam je toliko za kmeta, kakor mački za česen. Toliko za danes. — Faran.

c Sv. Miklavž nad Laškim. Po nenavadno vročih dnevih zadnjega tedna se je dne 7. junija zjutraj nagloma potemnilo nebo in je udarila strela v kozolec Antona Ožeg na Koncu, ko so ravno spravljali krmo nanj. Udarec od strelje je bil tako hud, da je razklalo močan stebri. Posestnik ni bil zavarovan. Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!

c Celje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 6. julija pri „Belem volu“ popoldne narodno igro: „Tihotapei“. Ob enem se vrši izredni občni zbor. Na dnevnem redu je izvolitev novega predsednika.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 29. junija po večernicah se vrši občni zbor Dekliške zveze v Kat. domu. Govori Pepica Senica. Osnuje se dekanjski odbor. Povabljeni so mladenčki cele dekanije in sosednjih župnin. Pozno sv. opravilo je pri Sv. Ahacu tiki Grobelnega; ob 10. urici se še prav pride, ker je najprej procesija.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, 29. jun. se vrši ob 3. uri pop. v župnišču ustanovni zbor stavbenega društva za stavbo nove cerkve, na to občni zbor moške in ženske podružnice Slov. Straže. Konečno se še ponovni predstava krasne in ganljive igre „Na srcu Marijinem“. Kdor od domačinov in sosedov je še ni videl, naj si jo pogleda tokrat. Na veselo svidenje.

c Sv. Jakob nad Kalobjem. V nedeljo, 29. junija t. l. ob 3. uri pop. v župnišču podružnica Št. Jurij ob juž. žel. podružnica Slov. Straže. Konečno se še ponovni predstava krasne in ganljive igre „Na srcu Marijinem“. Kdor od domačinov in sosedov je še ni videl, naj si jo pogleda tokrat. Na veselo svidenje.

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **dvojno zarezani**

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

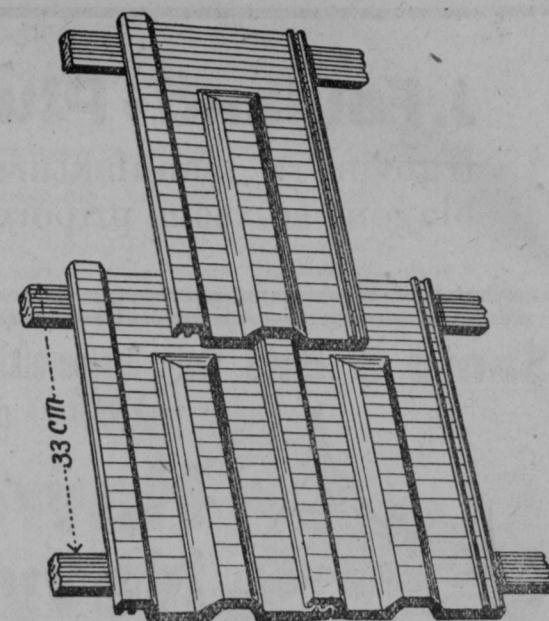
Brez odprtin navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

„Titania“ 66 brzoparičnik za živinsko krmo

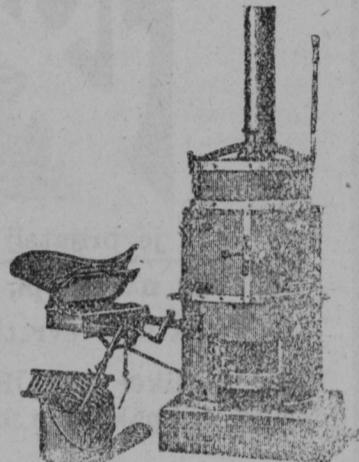
zdelan iz kovanega železa in močne pločevine

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porabljivo.

70 % prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovanijo pripravo za žganje kuho.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi.

Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se isčejo.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja špecialna tovarna brzoparičnikov na Avstro-Ogrskem.
(Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najboljše kakovosti in se prodajajo pod tako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse štev. 22.

Klavirje, pijanine in harmonije

boljboljši pianini), Steizhauer in Hörigel (amer. harm.), vse vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiro izključno in edino A. Breznik, vodnik s str. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 krov prvorosten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk s resnično 10letno garancijo.

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 krov prvorosten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk s resnično 10letno garancijo. Kdo si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegel najemčina višino kupnine! Velikanska zalogaj najboljši violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglajevanje in popravljanje točno in ceno. 968

dvornih tvrdk
Bösendorfer, H
Heitzman (naj-

sočno zapris.strokovnjak

in učitelj Glasb. Matice

Ljubljana

zastopnik, Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat.-ura K 3:50

Pristna srebrna ura K 7:—

Original omega ura K 18:—

Kuhinjska ura K 4:—

Budilka, niklasta K 3:—

Poročni prstani K 2:—

Srebrne verižice K 2:—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospodska ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodaja. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

Priden učenec iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri g. Ivanu Traun, trgovcu, Ptujška gora. Prednost imajo in na kraju učno dobo tisti, kateri imajo kako gimnazijo ali realko, ali pa tisti, kateri so se že kje učili. 693

Prada se lepo, prav rodovitno posestvo,

ležeče 10 minut od trga in železniške postaje Žalec v Sav. dolini, obstoječe iz enonadstropne hiše, primerne za penzioniste, pa tudi pripravne za trgovino, gostilno itd. Hlevi so zidani in obokani. Zemljišče je 12 oralov in obstoječi iz njiv, hmeljniki, travnikov in gozdov ter leži, razen gozda vse na ravnm. Oglasite se pri gosp. Lovro Šah, nadučitelj na Teharjih, Štajersko. 744

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijsko blago in vse vrste semeni po zelo nizkih cenah, potem pojrite samo v že nad 40 let obstoječi trgovini s špecerijskim blagom in semeni Ivana Širk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo heč. Cena je od 8000 krov naprej do 50.000 krov, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru.

Vsaka rana se mora varovati pred infekcijo

in se jo mora pokriti z antiseptično obvezno.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezno. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpoložljiva se vsak dan.

Ena pušica 70 vin. Proti predplačilu K 8:16 se pošlje 4 pušice za 7 K, po deset pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, cene in varstveno znamko. Pristao je po 70 vin.

Izdelovalci in glavni založnik B. Fragner, lekar in dver. zal. glavni založnik

Zaloge v Mariboru: lekar W. A. König, Friedr. Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Da omilite in utišite kašelj in hribovost

pri otrokih in odraslih, je po poročilih statut zdravnikov dragoceno, uspešno, prijetno tečno sredstvo

Thymomel Sicillae,

dragocen in točno učinkujoč izdelek.

Besedna znamka varovana.

Lajša napade krčevitega kašlja, manjša število napadov, pospešuje razprt in odstranitev slin, utiša kašelj in odpravuje težkoči pri dihanju.

1 steklenica 2 K 20 vin. Po pošti se pošlje, kdor pošlje naprej 2 K 90 vin. 1 steklenica 7 K, 3 steklenice, 20 K 10 steklenic franko. Ne pustite si usiliti nadomestil. Vprašajte zdravnik.

Izdelovalci in založnik B. Fragner, lekar in dver. zal. ni založnik ::::

Praga III., štev. 203.

Zaloge v Mariboru: lekarne W. A. König, Friedr. Prull in Viktor Savost.

Pozor na ime izdelka in var. znamko

Svinjerejec, ki se boji, da bi mu prešel

či radi vročine zboleli in končno poginili, naj si preskrbi prizano dobro odvračevalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prasičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

• pri angelju varihi M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33.

768

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izbiro po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnatni krožniki, servijete.

Lampljoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba,

Tovarniška zalogaj šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zalogaj ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki. Dopisnice savinjskih planin in druge.

gostilna

z velikim vrtom za goste in vrtom za zelenjavno, keglijščem, veliko kletjo, gospodarskim poslopjem v neposredni bližini glavnega kolodvora v Mariboru se zaradi bolehnosti lastnici pod dobrimi plačilnimi pogoji takoj prada. Vprašanja na naslov:

Ivana Sošterič, Maribor, Mühlgasse 15.

Kaj potrebujenjevesta? Doto! Dobro idoča Izborna in lepa bala!

To pa se dobri izplačano v gotovem denarju že po dveh letih majhnega vplačevanja s tem, če pristopi k društvu „Mädchenhort“, ki je tem kom zadnjega leta na 736 udov izplačalo 662.400 K. Vsake ud plača v dveh letih k žečemu K 294 — in dobi zato v slučaju ženitve po dveh letih K 600 —, se torej vplačana svota obrestuje z 124 odstot.

Člani se sprejemajo: brez gotove starostne mere, brez ozira na verodostopenje, brez zdravniškega atesta!

Zastopniki se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

„Mädchenhort“ prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon, Dunaj I., Franc Jósefs-Kai 43. Predsednik: Prior Rudolf grof Melch Colloredo.

Plaćilnica: Martin Raznognik, Ljubljana, Spodnja Šiška. 773

Zaloga pohištva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr.

z om. por. Maribor, Grajski trg št. 3.

Podružnica v Ptiju, Sarnitzeva ulica. 771

Sprejemajo se stavbeno-mizarska dela. Nizke cene.

Franc Pleteršek, založnik pohištva Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trtega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroke želenje poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo 61 kupuj pri Slovencu.